

УДК 616.839-008.6-02:616.37-002-036.12-06:616.12-008.331.1-073.97

ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ ВЕГЕТАТИВНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ПАНКРЕАТИТ ТА СУПУТНЮ ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ ЗА ДАНИМИ КАРДІОІНТЕРВАЛОГРАФІЇ

©І. І. Медвідь, Л. С. Бабінець, І. І. Герасимець, Г. П. Ялінська, І. О. Боровик

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

РЕЗЮМЕ. З метою визначення особливості стану вегетативної нервової системи та її складових у пацієнтів із хронічним панкреатитом та супутньою гіпертонічною хворобою проводилась оцінка показників варіабельності серцевого ритму за даними кардіоінтервалографії. У даних хворих виявлена схильність до симпатикотонії, посилення дисбалансу при прогресуванні хронічного панкреатиту та приєднанні гіпертонічної хвороби.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: вегетативна нервова система, кардіоінтервалографія, хронічний панкреатит, гіпертонічна хвороба, коморбідність.

Вступ. Поява відхилень у регуляції серцевого ритму вегетативною нервовою системою (ВНС) передуює розвитку порушень гомеостазу. Дані про стан ВНС у хворих на хронічний панкреатит (ХП) є неоднозначними, а його дослідження при коморбідності ХП і гіпертонічної хвороби (ГХ) нами не виявлено.

Мета дослідження. Виявити особливості показників кардіоінтервалографії (КІГ) у пацієнтів із хронічним панкреатитом та супутньою гіпертонічною хворобою.

Матеріали та методи дослідження. Обстежено 22 хворих на ХП, які були поділені за індек-

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання діагностики, лікування, раціональної фармакотерапії, диспансеризації та реабілітації в практиці сімейного лікаря»

сом тяжкості M-ANNHEIM (A – 12 пацієнтів, B – 10 пацієнтів) та 8 хворих із поєднанням ХП і ГХ. КІГ дозволяє виявити змін тривалості інтервалу R–R. Дослідження проводилось за допомогою комплексу Cardio US ECG 01 з оцінкою стандартних статистичних і спектральних показників.

Результати. Серед пацієнтів із ХП наявна схильність до помірної симпатикотонії (варіабельність ритму – $(158,30 \pm 11,03)$ мс, амплітуда моди – $(51,68 \pm 3,44)$ %, індекс напруження – $(213,21 \pm 14,44)$, індекс вегетативної рівноваги – $(0,37 \pm 0,04)$, LF/HF – $(2,23 \pm 0,21)$), задовільної вегетативної реактивності – $(1,26 \pm 0,21)$. У хворих на ХП із індексом тяжкості B був достовірно виявлений більш низький рівень загальної потужності спектра $(0,430 \pm 0,015)$ мс²/Гц і задовільних адаптаційних реакцій (36,4) %, ніж при індексі A: загальна потужність спектра $(0,654 \pm 0,095)$ мс²/Гц, задовільні адаптаційні реакції (54,5) %. При по-

єднанні ГХ і ХП достовірної відмінності від інших груп за показниками варіаційного розмаху, амплітуди моди, індексу напруження, індексу вегетативної рівноваги та LF/HF не виявлено. Проте тут наявні найбільш низькі рівні загальної потужності спектра $(0,280 \pm 0,055)$ мс²/Гц, задовільних адаптаційних реакцій (16,7) %, схильність до асимпатикотонічної вегетативної реактивності $(0,59 \pm 0,12)$.

Висновки. Зниження загальної потужності спектра при збереженні симпатикотонії та схильність до асимпатикотонічної вегетативної реактивності у хворих із коморбідністю ГХ і ХП може свідчити про зрив компенсаторних механізмів та посилення дисбалансу ВНС.

Перспективи подальших досліджень – встановлення нових можливостей КІГ для пошуку і оптимізації медикаментозного та немедикаментозного лікування.

FEATURES OF THE AUTONOMIC NERVOUS SYSTEM STATE IN THE PATIENTS WITH CHRONIC PANCREATITIS AND CONCOMITANT HYPERTONIC DISEASE ACCORDING TO CARDIOINTERVALOGRAPHY

©I. I. Medvid, L. S. Babinets, I. I. Herasymets, G. P. Yalinska, I. O. Borovik

SHEI «Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky of MPH of Ukraine»

SUMMARY. Heart rate variability evaluated according to cardiointervalography in order to determine the features of the autonomic nervous system state and its components in the patients with chronic pancreatitis and concomitant hypertonic disease. A tendency to sympathicotonia, gained deepening imbalance with the progression of chronic pancreatitis and joining hypertonic disease were found in this patients.

KEY WORDS: autonomic nervous system, cardiointervalography, chronic pancreatitis, hypertonic disease, comorbidity.